

FONDUL ROMÂN DE CONTRAGARANTARE S.A.
INTRARE Nr. 2150
IEȘIRE
Ziua 11 Luna 05 Anul 2023

RAPORT privind activitatea de supraveghere a CONSILIULUI DE SUPRAVEGHERE al Fondului Român de Contragarantare pentru anul 2022

Prezentat în ședința Consiliului de Supraveghere din data de 15.05.2023

FONDUL ROMÂN DE
FRC
CONTRAGARANTARE S.A.

RAPORT
PRIVIND ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE
A CONSILIULUI DE SUPRAVEGHERE
AL FONDULUI ROMÂN DE CONTRAGARANTARE S.A.
Anul 2022

Fondul Român de Contragarantare S.A. (FRC) este o instituție financiară specializată, fiind constituită în baza Legii nr.31/1990 sub forma unei societăți comerciale pe acțiuni, având ca acționari Statul român prin Ministerul Finanțelor (68%) și Fundația Post-Privatizare (32%).

FRC are ca scop susținerea accesului la finanțare a sectorului IMM prin acordarea de contragaranții în baza unor scheme de ajutor de minimis, având ca rezultat diminuarea costului total al finanțării pentru IMM-uri, precum și acordarea de garanții de stat - în baza mandatului conferit de Ministerul Finanțelor - prin participarea la implementarea de programe guvernamentale destinate sprijinirii IMM-urilor și altor categorii de beneficiari eligibili.

Conducerea activității curente în anul 2022 a fost asigurată de către Directorat format – din martie 2022 - din 3 membri numiți provizoriu și de Consiliul de Supraveghere (CS) alcătuit din 7 membri numiți provizoriu, potrivit prevederilor OUG nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016.

În luna decembrie 2022, Ministerul Finanțelor (MF) a anunțat public organizarea procedurii de recrutare și selecție pentru pozițiile de membru în cadrul CS al FRC, potrivit legii și normelor metodologice prevăzute în HG nr.722/2016. Directoratul și CS au asigurat, începând cu 12.12.2022, publicarea corespunzătoare pe website FRC a informațiilor privind condițiile și procedura derulată de MF.

În anul 2022 componența CS, respectiv a Directoratului FRC a fost următoarea, numirile de membrii provizorii și încetările de mandat fiind în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare:

Consiliul de Supraveghere

- **Cristian SOCOL**, membru provizoriu și președinte - contract de mandat nr.17/14.12.2021;
- **Nicolae-Cristian STĂNICĂ**, membru provizoriu-contract de mandat nr. 16/13.12.2021;
- **Ovidiu Cristian CHIMIGERIU**, membru provizoriu-contract de mandat nr. 2/14.03.2022;
- **Ștefan ȚINTĂ**, membru provizoriu-contract de mandat nr. 1/14.02.2022 ;
- **Alexandru PETRESCU**, membru provizoriu-contract de mandat nr. 19/29.12.2021;
- **Eduard MIKE**, membru provizoriu-contract de mandat nr. 18/28.12.2021;
- **Akos DERZSI**, membru provizoriu-contract de mandat nr. 10/13.10.2022.
- **Diana Isabela ARDELEAN**, membru provizoriu - contract de mandat nr. 14/13.10.2021 care a încetat la data de 13.02.2022;
- **Florin Victor DUMITRIU**, membru provizoriu - contract de mandat nr. 12/14.09.2021 care a încetat la data de 15.07.2022;
- **Mădălina GHEORGHE**, membru provizoriu - contract de mandat nr. 15/18.10.2021 care a încetat la data de 18.02.2022;

Directoratul

- **Alin VĂLEANU**, președinte și membru provizoriu - contract de mandat nr. 12/30.09.2021;
- **Stere Constantin FARMACHE**, membru provizoriu-contract de mandat nr. 13/03.03.2022;
- **Andreia Magdalena SURCEL**, membru provizoriu - contract de mandat nr. 14/03.03.2021;
- **Andreea Laura SĂNDULESCU**, membru provizoriu, contract de mandat nr. 11/02.09.2021 care a încetat la data de 03.03.2022.

În perioada 01.01 – 31.12.2022, Consiliul de Supraveghere și-a exercitat atribuțiile de administrare în conformitate cu legislația în vigoare, prevederile Actului Constitutiv al Fondului Român de Contragarantare și Hotărârile AGA, asigurând continuitatea și stabilitatea funcționării instituției financiare specializate, ca elemente ce definesc administrarea pe principii corporatiste a entității.

Consiliul de Supraveghere (CS) a realizat controlul permanent asupra activității desfășurate de Directorat și a îndeplinit atribuții stabilite prin Actul constitutiv, în principal referitoare la:

- Strategia de investire/valorificare a resurselor financiare;
- Cadrul normativ/ convențional și termenii comerciali cu partenerii FRC în vederea derulării programelor guvernamentale și implementării schemelor de contragarantare;
- Structura optimă de organizare și funcționare a FRC pentru atingerea obiectivelor aprobate în Programul de activitate și a indicatorilor financiari din BVC.

Astfel, CS a exercitat un rol activ în coordonarea membrilor și comitetelor CS, a stimulat participarea activă a acestora la dezbaterile informațiilor din documentele prezentate în cadrul ședințelor organizate, urmărind direcțiile de mai jos:

- I. **asigurarea valorificării resurselor financiare/de capital ale FRC ținând cont de realizarea unui echilibru între randament și risc, respectiv asigurarea lichidităților necesare operațiunilor financiare curente ale societății - activitatea **Comitetului de administrare a riscurilor**;**
- II. **aplicarea de către Directorat a schemelor de contragarantare, schemelor de ajutor de stat aprobate în cadrul programelor guvernamentale pentru IMM-uri și/sau pentru alte categorii de beneficiari.**
- III. **asigurarea funcționării conforme a Directoratului - activitatea **Comitetului de nominalizare și remunerare**;**
- IV. **asigurarea structurii organizaționale adecvate contextului economic, politicilor publice de facilitare a accesului la finanțare a IMM-urilor și altor categorii de beneficiari, precum și în cu respectarea dispozițiilor instanțelor de judecată opozabile conducerii FRC;**
- V. **controlul și monitorizarea activității Directoratului prin funcția de audit intern și control intern de gestiune - **Comitetului de audit al CS**; acest rol s-a realizat prin analiza livrabililor și urmărirea implementării recomandărilor emise de aceste funcții-suport care identifica zonele de risc/neconformitate din FRC, cauzele apariției lor și propun conducerii instituției măsuri (sub formă de recomandări) pentru eliminarea acestora.**

În ceea ce privește îndeplinirea Programului de activitate, definit prin obiectivele generale și specifice asumate de către Directorat și avizate de CS pentru anul 2022, a Programului de Investiții și Bugetului de venituri și cheltuieli, aprobate prin Hotărârea nr.4/21.04.2022 a Adunării Generale a Acționarilor, acestea au fost urmărite constant de către CS, pe fiecare dintre palierele activității FRC.

Cum misiunea FRC este de a facilita accesul la finanțare pentru întreprinderi mici și mijlocii prin implementarea politicilor și programelor guvernamentale de sprijinire a mediului de afaceri și a altor categorii de beneficiari, putem spune că obiectivele privind reducerea costurilor cu finanțarea și a riscurilor pentru instituțiile de credit prin intermediul unor scheme de ajutor de stat, conform cadrului normativ UE, respectiv prin intermediul unor programe guvernamentale cu finanțare națională – componente ale Programului *Sprijin pentru România* – au reprezentat prioritățile FRC în anul 2022.

Consiliul de Supraveghere a îndeplinit în cursul anului, an marcat de efectele pandemiei de Covid-19 asupra mediului de afaceri și de impactul economic generat de izbucnirea conflictului din Ucraina, toate actele necesare și utile realizării obiectului de activitate a FRC, exercitându-și atribuțiile specifice de supraveghere în concordanță cu misiunea încredințată membrilor săi de către Adunarea Generală a Acționarilor, în condiții de regularitate, eficacitate, economicitate și eficiență.

În acest context, CS a pus un accent deosebit pe măsurile vizând îmbunătățirea performanțelor FRC, după pierderile înregistrate în anul anterior, dezvoltarea activității de garantare și contragarantare, aplicarea unei politici de optimizare privind resursele, respectarea legilor, reglementărilor și deciziilor organelor de conducere a FRC, precum și consolidarea unui cadru normativ intern, conform cu legislația aplicabilă.

I. ACȚIUNI ȘI REZULTATE PRIN ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE

FRC a obținut în 2022 rezultate pozitive, aspect care indică implicarea Consiliului de Supraveghere în procesul de relansare a activității de garantare și contragarantare și de consolidare a acestuia prin identificarea oportunităților de finanțare existente, ca urmare a aprobării de către Comisia Europeană a schemei de ajutor de stat în baza Cadrului Temporar Covid-19, respectiv Ucraina, precum și a altor finanțări prin programe naționale sau europene, pe fondul tranziției duale, verzi și digitale, de care beneficiază mediul de afaceri din România în perioada 2021-2027.

În acest sens, CS a încurajat și susținut conducerea executivă să utilizeze pro-activ produsele și instrumentele consacrate ale FRC în vederea participării la programele și proiectele de susținere a mediului de afaceri și altor categorii de beneficiari prin facilitarea accesului acestora la finanțare și prin promovarea corespunzătoare în mediile instituționale, financiar-bancare și ale IMM-urilor.

În anul 2022, Consiliul de Supraveghere s-a întrunit în 16 ședințe care au avut ca scop exercitarea misiunii de control și supraveghere permanentă a activității Directoratului, realizarea de analize, aprobarea de reglementări specifice, adoptarea deciziilor necesare exercitării funcției de administrare pe care CS o îndeplinește potrivit legii, precum și vizând implementarea deciziilor adoptate în cursul anului, a Hotărârilor AGA precum și a obiectivelor aprobate prin Programul de activitate și BVC pe anul 2022.

Dintre acțiunile întreprinse de membrii CS și de comitetele care funcționează în cadrul său le menționăm pe cele mai relevante:

COMITETUL DE ADMINISTRARE A RISCURILOR

Componenta: Cristian Socol, Ovidiu-Cristian Chimigieru, Alexandru Petrescu, Eduard Mike

A fost analizat permanent modul de valorificare și utilizare a resurselor financiare, ținând cont de necesitatea actualizării managementului riscurilor la condițiile economice și de piață, asigurării echilibrului între randament și risc, respectiv asigurării lichidităților pentru operațiunile financiare curente. Luând în considerare necesitatea furnizării unor informații mai detaliate de la nivelul activității de trezorerie, prin identificarea riscurilor și vulnerabilităților viitoare legate de băncile din grupa a III-a de risc, documentul strategic pentru anul 2022 fost adaptat la noile evoluții a pieței financiare și la necesitatea asigurării lichidității curente. Astfel, enumerăm cele mai importante acțiuni:

- *Aprobarea Strategiei de investire a resurselor financiare a FRC și modificarea corespunzătoare a conținutului față de ediția anterioară, ținând cont de aspectele avute în vedere încă de la începutul anului 2022:*
 - a) *Metodologia de calcul privind încadrarea în clasele de risc a băncilor să fie anexată la Strategia de investire a resurselor financiare a FRC;*
 - b) *Obligațiunile corporative să aibă același regim de clasificare ca și băncile;*
 - c) *Încadrarea riscurilor printr-o metodologie simplă pentru emitenții obligațiunilor;*
 - d) *Responsabilitatea pentru aprobarea operațiunilor referitoare la achiziția de obligațiuni corporative aparține Directoratului (ședința CS din 18.07.2022);*
- *Aprobarea diversificării instrumentelor financiare pentru investiții prin posibilitatea de a investi resursele financiare ale FRC în obligațiuni corporative cu luarea în considerare a riscului/ratingului emitentului. Aceste investiții trebuie să fie realizate la instituții de credit unde riscul este similar celor din depozite. Directoratul a fost delegat să facă lichidarea – fără penalizări, cu păstrarea randamentului – a unor depozite înainte de termenul limită, în cazul unor nevoi urgente de lichiditate;*

ASIGURAREA CADRULUI NORMATIV / CONVENȚIONAL, TERMENII COMERCIALI PENTRU DERULAREA PROGRAMELOR FRC

- A fost solicitată participarea activă a membrilor CS și membrilor Directoratului pentru implicarea FRC în programe guvernamentale, diverse parteneriate, atragerea de fonduri europene și promovarea corespunzătoare a instituției pentru creșterea notorietății și vizibilității sale în piață;
- A fost redefinită paradigma FRC și au fost susținute noi produse, noi programe și activități;
- A fost încurajată și solicitată participarea mai vizibilă a FRC la conferințe, evenimente, emisiuni TV pentru a-și face cunoscută activitatea, pentru ca să mențină și să își crească reputația în piața financiară.

Anul 2022 a marcat reluarea activității de garantare în numele și contul statului, FRC având rolul de agent al statului, mandatat de Ministerul Finanțelor să acorde garanții în 4 programe guvernamentale, atât pentru IMM-uri, cât și pentru alte categorii de beneficiari (tinerii).

Activitatea și programele derulate au permis implementarea unui plan de comunicare adecvat, o vizibilitate mai mare și participarea constantă a reprezentanților FRC (Directorat) la acțiuni destinate IMM și/sau segmentului financiar-bancar, aspect considerat important de toți membrii Consiliului de Supraveghere pentru diseminarea și recunoașterea beneficiilor programelor derulate de instituție.

Activitatea de GARANTARE ÎN NUMELE ȘI CONTUL STATULUI

1. Susținerea sectorului IMM

In 2022 Comisia Europeană a aprobat pentru România Schema de ajutor de stat IMM INVEST, respectiv IMM INVEST PLUS, iar FRC a asigurat implementarea componentelor GARANT CONSTRUCT și INNOVATION sub Cadrul Temporar Covid-19 (sem.I, 2022), respectiv Cadrul Temporar Ucraina (începând cu sem.al II-lea, 2022).

- A fost ratificată/aprobată Convenția privind implementarea schemei de ajutor de stat IMM INVEST, respectiv IMM INVEST PLUS pentru componenta acesteia - GARANT CONSTRUCT / INNOVATION
- A fost aprobat conținutul (prevederile) pentru:
 - Convenția de garantare și plată a granturilor pentru componentele - GARANT CONSTRUCT/ INNOVATION
 - Solicitățile de alocare plafon primite de la instituțiile de credit care și-au manifestat interesul deruleze componentele GARANT CONSTRUCT/INNOVATION
 - Convențiile de garantare cu instituțiile de credit
 - Actul additional nr.1 la Convenția de garantare și plată a granturilor - componentele GARANT CONSTRUCT/ INNOVATION.

2. Susținerea altor categorii de beneficiari

CS a aprobat documentele convenționale pentru Programele STUDENT INVEST și FAMILY START derulate de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse:

- Convenția cu Ministerul Finanțelor privind implementarea programelor guvernamentale StudentInvest și FamilyStart;
- Convențiile de garantare pentru Programele guvernamentale de creditare StudentInvest / FamilyStart;
- Alocarea plafoanelor pentru instituțiile de credit participante în cadrul programelor guvernamentale de creditare StudentInvest și FamilyStart;
- Convenția-cadru de plată a comisionului de gestiune StudentInvest/FamilyStart.

Dezvoltarea activității pe coordonate europene - Programul INVEST EU

Consiliul de Supraveghere a fost informat cu privire la stadiul și detaliile privind aplicația FRC depusă la Comisia Europeană la data de 01.10.2021 pentru a deveni partener de implementare al Programului InvestEU al Băncii Europene de Investiții, cerere înregistrată în cadrul sesiunii deschise instituțiilor financiare eligibile. Astfel, pentru a avea imaginea de ansamblu asupra procesului respectiv, dar și pentru a anticipa posibile scenarii pentru FRC, în contextul unei activități de bază reduse în perioada 2020-2021 și pe fondul unui climat economic influențat de multiple provocări, CS a solicitat Directoratului să prezinte:

- *Stadiul aplicației FRC pentru Programul InvestEU;*
- *Raportul de pre-evaluare pe bază de piloni realizat de un auditor extern selectat prin achiziție publică și am subliniat că auditorul financiar selectat ar trebui să prezinte dacă există riscuri, vulnerabilități care au scapat auditorului intern, în sensul emiterii unei opinii armonizate cu privire la îmbunătățirea punctelor slabe identificate;*
- *Analiză cu privire la Programul InvestEU care să conțină informații referitoare la perspectiva financiară a FRC, plan de măsuri în vederea creșterii și îmbunătățirii performanței financiare, modalitatea de a folosi capitalul de risc pe programe guvernamentale, venituri pe care FRC le*

poate încasa, detalierea indicatorilor care au determinat rezultatul preliminar al costului net al riscurilor;

- *Analiza probabilității de succes sau eșec a FRC în accesarea acestui program, posibilitatea continuării lui, impactul asupra bugetului FRC, șansele de revenire a Comisiei asupra deciziei comunicate, costurile implicate, etc.*

În ceea ce privește activitatea de contragarantare, pentru asigurarea cadrului operațional adecvat acordării de contragarantii, CS a aprobat Actul adițional nr. 6/2021 la Convenția de contragarantare – Contragarantii de valori mici nr.1/2015 și a actului adițional nr. 5/2021 la Convenția de contragarantare – Contragarantii de valori mari nr. 1/2014 (sedinta CS din 28.03.2022)

Programe guvernamentale - Programele START UP NATION și FEMEIA ANTREPRENOR

- In semestrul al II-lea din 2022 au fost ratificate documente-cadru (convenție plafon de garantare a creditelor puncte acordate) in cadrul Programelor gestionate de Ministerul Antreprenoriatului și Turismului, în forma propusa de Consiliul de Administratie al FNGCIMM – *Programul pentru stimularea înființării întreprinderilor mici și mijlocii START UP NATION -ROMANIA, ediția a III-a, respectiv Programul pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale în rândul femeilor manager din sectorul IMM (Femeia antreprenor).*

- Procedurile de derulare a acestor programe în perioada iulie-decembrie 2022 au vizat exclusiv activitatea desfășurată la nivelul Ministerului Antreprenoriatului și Turismului care gestionează pe platforma dedicată primirea solicitărilor, analiza cererilor și anunțarea IMM-urilor eligibile pentru granturile acordate din bugetul de stat.

COMITETUL DE NOMINALIZARE ȘI REMUNERARE

Componența: Alexandru Petrescu, Nicolae Cristian Stănică, Ștefan Țintă.

Față de perioada aprilie 2020-decembrie 2021 în care Directoratul a funcționat cu numai 2 membri, prioritatea CS a fost legată de ocuparea celor 3 poziții prevăzute prin OUG 23/2009 și Actul constitutiv al FRC, conform prevederilor OUG 109/2011, cu persoane având expertiză și competențe în domeniul de activitate al FRC. *Astfel:*

- *Au fost numiți 2 noi membri provizorii în Directoratul FRC conform unei proceduri transparente de selecție, cu cerința ca aceștia să dețină abilități și experiență în elaborarea și implementarea schemelor guvernamentale de sprijin pentru companii și a planurilor de afaceri în domeniul financiar - bancar, în dezvoltarea și evaluarea performanței organizației, precum și sustenabilitatea economico-financiară (ședinta CS din 09.02.2022);*
- *A fost avizată menținerea nivelului remunerațiilor aferente exercițiului financiar 2023 pentru Președintele și membrii Consiliului de Supraveghere, precum și pentru Președintele și membrii Directoratului, CS abținându-se de la majorarea cuantumului acestora, punând accent pe monitorizarea rezultatelor și obținerea de progrese în activitatea FRC care să fie confirmate prin indicatorii economico-financiar (ședinta CS din 11.01.2023).*

ASIGURAREA ADECVĂRII ORGANIZĂRII ȘI RESURSELOR UMANE pentru functionarea optimă a FRC în anul 2022:

- *CS a aprobat reînființarea structurii operaționale de bază a FRC, Direcția de garantare și contragarantare, actualizarea ROF, a organigramei și a statutului de funcții, prin care să se deruleze în mod optim toate activitățile legate de schemele în vigoare și programele guvernamentale și – de asemenea – prin care să se implementeze dispozițiile instanțelor*

judiciare, după caz.

- CS a aprobat încheierea Contractului Colectiv de Muncă pentru perioada 2022-2024, negociat de Directorat cu reprezentanții salariaților, precum și Actul Adițional nr.1 la acesta, în așa fel încât să asigure alinierea drepturilor angajaților la prevederile legale pentru a permite stabilitatea și retenția personalului, mai ales în zona de competențe-cheie.

COMITETUL DE AUDIT

Componența : Cristian Socol, Nicolae Cristian Stănică, Florin Victor Dumitriu (până la 15.07.2022), Akos Derzsi (începând din 13.10.2022).

Au fost analizate rapoartele de audit și s-a dispus urmărirea de către Directorat a implementării recomandărilor aferente misiunilor din 2021 și a noilor termene avizate pentru structurile interne, precum și a măsurilor luate pentru remedierea deficiențelor constatate, formularea de puncte de vedere/propuneri, actualizarea de proceduri, după caz:

- o achiziții - în sensul optimizării procesului de prospectare a pieței și creșterii eficienței, raționalității și economicității cheltuielilor FRC; *legat de acest domeniu specific de activitate, a fost solicitată o misiune de audit intern ad-hoc pentru toate achizițiile din anul 2022 pentru verificarea respectării prevederilor legale și a procedurilor interne în procesul de achiziție a serviciilor de audit extern.*
- o evidența contabilă – *s-a dispus armonizarea registrelor cu Manualul procedurilor contabile.*
- *Nu a fost avizat proiectul de Raport de audit nr. 4028/03.10.2022 la Direcția guvernanta și relații clienți și s-a solicitat completarea acestuia prin misiune de audit de completare (prin includere în planul de audit pe 2023), cu completarea conținutului și a perioadei auditate până la data de 31.12.2022 (ședința CS din 08.12.2022).*
- *Au fost avizate și/sau aprobate rapoartele de audit intern și planurile obligatorii ale Compartimentului audit intern: Raportul de audit intern cu tema „Auditul activității de gestionare a situațiilor litigioase și de reprezentare a FRC SA”; Misiune de urmărire a implementării recomandărilor (follow-up); Raportul privind activitatea de audit intern aferentă anului 2022; Planul de audit intern pentru anul 2023; Planul multianual de audit 2023-2026; Planul de formare profesională a auditorilor interni pentru anul 2023.*
- *A fost avizată propunerea Directoratului pentru selecția auditorului extern, în vederea auditării situațiilor financiare pentru anul 2022.*

Este important de subliniat că, la finele anului 2022, urmare tuturor acestor demersuri în cadrul Consiliului de Supraveghere, rezultatul net a fost de 4.160.945 lei, gradul de realizare a acestui indicator fiind de 96 % datorită intensificării - în lunile noiembrie și decembrie 2022 - a activității de acordare a garanțiilor în nume și cont stat prin cele 4 programe guvernamentale:

- 2 componente din Programul IMM Invest Plus – Garant Construct și Innovation, respectiv
- 2 programe pentru tineri – StudentInvest și FamilyStart,

precum și controlul menținerii cheltuielilor fixe sub nivelul estimat, în paralel cu aplicarea unei strategii eficiente de investire a resurselor financiare ale FRC.

La 31.12.2022 Fondul Român de Contragarantare a înregistrat un **profit brut de 6.609.589 lei**, iar detaliile privind activitatea financiară a FRC este prezentată mai jos:

II. ACTIVITATEA FINANCIARĂ A FRC ȘI RAPORTĂRILE CONTABILE

Cadrul legal pentru întocmirea situațiilor financiare

Fondul întocmește și prezintă situațiile financiare în RON, în conformitate cu Legea contabilității nr. 82/1991 precum și cu reglementările contabile emise de Ministerul Finanțelor Publice, respectiv OMFP 1802/2014 cu modificările și completările ulterioare.

Fondul întocmește situații financiare individuale, având ca perioadă de referință pentru exercițiul financiar anul calendaristic, pe baza principiului continuității activității.

Situațiile financiare întocmite pentru exercițiul financiar 2022 cuprind:

- Bilanț
- Contul de profit și pierdere
- Situația modificărilor capitalului propriu
- Situația fluxurilor de trezorerie
- Note explicative la situațiile financiare anuale

Potrivit Raportului auditorului extern, Situațiile Financiare anuale oferă o imagine fidelă a situației activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, precum și performanței financiare a Fondului Român de Contragarantare SA, cu respectarea reglementărilor contabile aplicabile.

Analiza situației financiare

Situația activelor, datoriilor și capitalurilor proprii la data de 31.12.2022

Structura activelor și datoriilor Fondului reflectă natura specifică a activității desfășurate, în calitate de instituție financiară specializată.

În sinteză, bilanțul societății la data de 31.12.2022, comparativ cu 31.12.2021 se prezintă astfel:

Tabel nr. 1 Bilanțul la 31.12.2022

RON	31.12.2021	31.12.2022
TOTAL ACTIVE, din care:	449.821.864	448.490.976
Active imobilizate, din care:	224.600.653	224.619.530
- Imobilizări financiare	224.485.000	224.485.000
Stocuri	0	0
Creanțe	19.376.603	25.623.829
Investiții pe termen scurt	189.700.000	185.700.000
Casa și conturi la bănci	3.679.156	2.393.303
Cheltuieli în avans	12.465.453	10.154.314
TOTAL PASIVE, din care:	449.821.864	448.490.976
DATORII, din care:	23.704.844	17.882.532
Datorii curente	1.587.007	1.926.570
Venituri în avans	2.455	1.010.209
Provizioane riscuri specifice	22.115.381	14.945.753
CAPITALURI PROPRII, din care:	428.649.050	430.608.444
Capital		
Rezerve	400.000.000	400.000.000
Rezultat reportat	28.649.050	26.447.499
Rezultat exercițiu	-	-
Repartizarea profitului	-2.532.030	4.491.424

Rezultatele inventarierii generale a patrimoniului

În perioada 12.12.2022 – 17.03.2023 s-au desfășurat operațiunile de inventariere a patrimoniului FRC conform prevederilor procedurii privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și a capitalurilor proprii.

Prin Decizia Directoratului nr. 72/26.04.2023 s-au aprobat propunerile privind scoaterea din funcțiune a mijloacelor fixe integral amortizate și casarea acestora, precum și casarea unor bunuri de natura obiectelor de inventar propuse prin Procesul verbal privind inventarierea patrimoniului nr. 1236/17.03.2023 și s-a luat act de constatăriile comisiei de inventariere.

Resursele financiare ale Fondului Român de Contragarantare

La 31.12.2022 resursele financiare ale Fondului Român de Contragarantare sunt în valoare de 420.865.727,03 lei. Suma este constituită din valoarea depozitelor la 31.12.2022 în valoare de 185.700.000,00 lei, creantele atasate – 4.330.730,58 lei, valoarea conturilor curente la bănci – 2.378.033,44 lei, la care se adaugă plasamentele în titluri de stat în suma de 228.456.963,01 lei (reprezentând valoarea nominală a acestora și creantele atasate pentru anul 2022).

Activele Fondului sunt reprezentate în cea mai mare măsură de plasamentele efectuate în aplicarea strategiei sale de investire a resurselor disponibile în condiții de eficiență și siguranță adecvate.

Investiții pe termen scurt în depozite pe termen de până la un 1 an și disponibilități în conturi curente deschise la bănci, în proporție de 42% din activele totale, în scopul menținerii unei lichidități adecvate. Plasamentele în depozite bancare se realizează în cadrul limitelor maxime de expunere aprobate prin Strategia de investire a resurselor financiare ale Fondului de către Consiliul de Supraveghere.

Investiții financiare pe termen mai mare de 1 an, pe parcursul anului 2022, pe fondul creșterii ratelor de dobândă pe piața monetară interbancară și menținerii unui nivel ridicat al ratei inflației, Fondul a optat pentru menținerea plasamentelor în titluri de stat de tipul obligațiunilor cu dobândă – benchmark, deși randamentul a fost net inferior ratelor de dobândă de pe piața monetară interbancară. Nu au fost inițiate demersuri de vânzare a acestora cu scopul constituirii de depozite la termen deoarece pierderea înregistrată din vânzarea acestora nu putea fi acoperită din dobânzile bancare. Aceste instrumente oferă însă siguranța fondurilor datorită emitentului – Statul Român, având asigurată totodată și lichiditatea prin existența unei piețe secundare a titlurilor de stat active asigurate prin intermediul băncilor comerciale în situația în care o nevoie stringentă de lichiditate ar impune vânzarea acestora pe piața secundară. Pe parcursul anului 2022 necesarul de lichiditate a fost acoperit din investițiile pe termen scurt și din cuponul anual generat de titlurile de stat.

Creanțe, în valoare totală de 25.623.829 lei, reprezintă aproximativ 6% din activele Fondului.

Creanțele față de debitori diverși conțin în cea mai mare parte creanțele rezultate în urma plăților solicitate în cadrul angajamentelor de contragarantare, în valoare de 86.393.202 lei.

Pentru acestea, având în vedere caracterul incert al recuperării, au fost constituite ajustări pentru depreciere, la nivelul a 80,92% din valoarea creanțelor, respectiv suma de 69.409.749 lei, astfel valoarea netă a creanțelor, neacoperită prin ajustările de valoare fiind de 16.983.453 lei.

Datoriile Fondului, în valoare totală de 17.882.532 lei, sunt compuse în proporție de 84% din provizioane, respectiv: provizioane pentru litigii în valoare de 11.368.226 lei și provizioanele pentru contragaranții neperformante, în valoare de 3.577.527 lei.

Dat fiind specificul activității, respectiv contragarantarea garanțiilor acordate de fondurile de garantare pentru creditele și alte instrumente de finanțare contractate de către întreprinderile mici și mijlocii de la instituțiile de credit și alte instituții financiare nebancare, FRC constituie provizioane de risc, prevăzute prin OMFP nr. 1802/2014, la categoria "Alte provizioane", provizioane ce nu sunt deductibile fiscal, în conformitate cu prevederile Codului fiscal.

Capitalurile proprii, în valoare de 430.608.444 lei, reprezentând 96% din pasivele fondului, sunt compuse din capitalul social în valoare de 400.000.000 lei, rezerve legale în sumă de 5.303.284 lei, rezerve specifice în sumă de 21.144.215 lei și rezultatul exercițiului – profit de 4.160.945 lei.

Valoarea curentă a capitalurilor proprii susține scopul pentru care FRC a fost înființat, respectiv preluarea a până la 80% din riscurile de garantare ce se produc la nivelul fondurilor de garantare pentru garanțiile acordate IMM-urilor beneficiare a finanțărilor prin credite bancare.

Astfel, de la înființare, FRC a acordat contragaranții în valoare totală de aprox. 4 mld. Lei, din acestea plătind, la solicitarea fondurilor de garantare, angajamente în valoare totală de 106.000.431 lei. Profitul net realizat la 31.12.2022 în valoare de 4.160.945 lei, rămas după constituirea rezervei legale, va fi repartizat, după aprobarea Situațiilor financiare de către AGA FRC, în conformitate cu prevederile legale specifice Fondului, pentru constituirea rezervelor specifice necesare acoperirii eventualelor pierderi, conform art. 10 alin. (1) din OUG nr. 23/2009.

Contul de profit și pierdere pentru perioada încheiată la data de 31.12.2022

	2021	2022
VENITURI DIN EXPLOATARE, total din care:	1.680.277	919.791
Cifra de afaceri	769.317	757.596
Venituri din producția de imobilizări necorporale	-	80.238
Alte venituri din exploatare	910.960	81.958
VENITURI FINANCIARE	16.429.265	23.939.872
TOTAL VENITURI	18.109.542	24.859.663
CHELTUIELI DIN EXPLOATARE, total din care:	9.641.585	12.213.112
Cheltuieli materiale și utilități	129.425	193.394
Cheltuieli cu personalul și contracte mandat	6.412.803	7.280.542
Amortizare imobilizări corporale și necorp.	93.136	78.584
Cheltuieli cu chiria	444.997	372.767
Cheltuieli prestații externe	2.561.224	4.287.825
CHELTUIELI FINANCIARE	2.356.758	2.362.334
TOTAL CHELTUIELI	11.998.343	14.575.446
REZULTAT BRUT OPERAȚIONAL	6.111.199	10.284.218
Rezultat cu costul riscului, total, din care:	7.403.601	3.674.630
Ajustări de valoare nete pentru active circulante - debitori	4.202.695	10.844.258
Ajustări nete privind provizioanele	3.200.906	-7.169.628
REZULTAT TOTAL BRUT	-1.292.402	6.609.589
Impozit profit	1.239.628	2.118.165
REZULTATUL TOTAL NET	-2.532.030	4.491.424

Din structura veniturilor și cheltuielilor prezentată mai sus, se constată că Fondul realizează venituri financiare din plasarea resurselor disponibile și venituri din activitatea de bază, reprezentate de primele anuale de contragarantare și comisioane de gestiune a garanțiilor, asigurând acoperirea, din aceste venituri, a cheltuielilor de funcționare, respectiv: cheltuieli materiale, servicii și de personal, obținând un **profit operațional de 10.284.218 lei**, ceea ce confirmă faptul că, **FRC este, din punct de vedere operațional, o instituție financiară profitabilă și sustenabilă.**

Impozitul pe profit

Având în vedere specificul activității FRC, ca instituție financiară specializată, activitatea sa nu este explicit reflectată în cadrul de reglementare contabil aplicabil, respectiv OMFP 1802/2014, precum și reglementările de natură fiscală aplicabile din Codul Fiscal, astfel că, deși Fondul înregistrează cheltuieli generate de provizioanele specifice de risc și ajustările pentru deprecierea activelor circulante, totuși datorează impozit pe profit, în condițiile în care aceste provizioane și ajustări de valoare nu sunt considerate deductibile fiscal în reglementările contabile și fiscale aplicabile Fondului.

Execuția bugetului de venituri și cheltuieli la data de 31.12.2022

Execuția bugetara la 31.12.2022 se prezintă în tabelul de mai jos, iar în Anexa se regasesc, în detaliu, pozițiile de venituri și cheltuieli din BVC aprobat pentru anul 2022.

În sinteză, situația se prezintă, astfel:

		INDICATORI FINANCIARI	PLAN 2022	PLAN TRIM IV 2022	REALIZAT TRIM IV 2022	GRAD REALIZAT (REAL./PLAN)
I		VENITURI				
	I.1	Venituri din comisioane contragarantare si garantare	2.189	2.189	758	35%
	I.2	Alte venituri din exploatare	100	100	162	162%
		TOTAL VENITURI DIN EXPLOATARE	2.289	2.289	920	40%
	I.3.	Venituri din dobanzi depozite si conturi curente	9.013	9.013	13.068	145%
	I.4	Venituri din operatiuni cu titluri si alte instrumente financiare	8.510	8.510	8.510	100%
		TOTAL VENITURI FINANCIARE	17.523	17.523	21.579	123%
II		CHELTUIELI				
	II.1.	Cheltuieli bunuri si servicii	2.002	2.002	1.016	51%
	II.2.	Cheltuieli personal	7.973	7.973	7.281	91%
	II.3.	Alte cheltuieli exploatare (amortizare, taxe, etc)	2.350	2.350	3.917	167%
		TOTAL CHELTUIELI DE EXPLOATARE	12.325	12.325	12.213	99%
	II.4	CHELTUIELI FINANCIARE				
III		COSTUL NET AL RISCULUI				
	III.1.	Ajustari nete depreciere creante c/g	8.322	8.322	10.844	130%
	III.2.	Ajustări nete pentru provizioane de risc	-6.769	-6.769	-7.170	106%
		TOTAL COST RISC	1.553	1.553	3.675	237%
		REZULTAT BRUT	5.935	5.935	6.609	111%
		Impozit profit	1.198	1.198	2.118	177%
		REZULTAT NET	4.737	4.737	4.491	95%

Venituri

Sunt reprezentate de primele de contragarantare încasate de la fondurile de garantare pentru contragarantiile acordate.

Cifra de afaceri realizată în anul 2022 este de 757.596 lei.

Cheltuieli

La majoritatea capitolelor de cheltuieli au fost realizate economii, acestea situându-se astfel la un nivel inferior celui bugetat, înregistrându-se un procent total de realizare a cheltuielilor de funcționare de 99% în anul 2022.

Rezultat net din activitatea de exploatare

Rezultatul net din exploatare (cifră de afaceri – cheltuieli de exploatare), în anul 2022 înregistrează valoarea de -11.294 mii lei, față de cel realizat în anul 2021 în valoare de -7.962 mii lei.

Venituri financiare

Veniturile financiare au un grad de realizare de 123% și sunt reprezentate de dobânzile înregistrate pentru plasamentele FRC cu un grad de realizare de 145%, iar cele reprezentate de randamentele înregistrate din operațiuni cu titluri de stat din portofoliul deținut de FRC cu un grad de realizare de 100%, în condițiile în care:

Ajustări și provizioane

FRC constituie ajustări pentru depreciere pentru creanțele rezultate din plata contragarantiilor și provizioane de risc specifice pentru riscul de contragarantare, ambele tipuri de ajustări fiind condiționate de volumul de plăți din perioada analizată.

Prezentăm mai jos în detaliu elementele care au determinat obținerea rezultatelor din costul net al riscului la nivelul anilor 2021-2022:

Rezultatul brut total

În anul 2022 rezultatul brut obținut este în valoare de 6.609 mii lei, față de nivelul bugetat de 5.935 mii lei, ceea ce înseamnă un grad de realizare în proporție de 111%.

Menționăm totodată că veniturile obținute din reevaluarea provizioanelor de risc și respectiv corectarea în sens pozitiv a ajustărilor pentru deprecierea creanțelor reprezintă venituri neimpozabile pentru FRC iar cheltuielile corespunzătoare sunt nedeductibile.

Pe parcursul anului 2022 Consiliul de Supraveghere a monitorizat în mod curent activitatea financiară a FRC SA și execuția bugetară și a avut ca obiectiv principal eficientizarea cheltuielilor și consolidarea bazei de venituri în scopul îndeplinirii indicatorilor de performanță ai FRC. Astfel, profitabilitatea brută, respectiv netă a FRC a depășit/atins nivelul bugetat.

Indicatori de eficiență:

Rata rentabilității financiare sau *return on equity* (ROE) arată eficiența cu care este investit capitalul acționarilor, calculându-se ca raport între profitul net și capitalul propriu:

$$R_f = \frac{\text{Profit net}}{\text{Capital propriu}} \times 100$$

În cazul FRC, rata rentabilității financiare a fost în anul 2022 de 1,04%, iar în anul 2021, datorită pierderii înregistrate acest indicator nu s-a putut cunșifica.

Rata rentabilității economice, cunoscută și sub denumirea *return on assets* (ROA), arată eficiența cu care este utilizat patrimoniul companiei.

$$R_{re} = \frac{\text{Profit net}}{\text{Activ total}} \times 100$$

În cazul FRC, rata rentabilității economice a fost de 1,02%, iar în anul 2021, datorită pierderii înregistrate acest indicator nu s-a putut cunșifica.

Productivitatea muncii se calculeaza conform literaturii de specialitate și OUG 26/2013 ca raport între veniturile de exploatare (sau cifra de afaceri) și numărul de salariați. În anul 2022 acest indicator s-a situat la nivelul de 23.675 lei.

Anul	2021	2022
Cifra de afaceri	769317	757596
Numar mediu de personal	34	32
Productivitatea muncii	22627	23675

Indicatori de lichiditate și solvabilitate

Având în vedere specificul activității FRC, concretizat în mecanismul de contragarantare a garanțiilor acordate de fondurile de garantare în sprijinul IMM-urilor beneficiare de finanțări acordate de instituțiile de credit, indicatori relevanți, care reflectă gradul de acđevare a capitalului FRC la riscurile semnificative, nivelul de performanța a instituției, în procesul de analiza a stabilității financiare a FRC și a capacității de generare de resurse interne pentru desfășurarea continuă a activității, sunt:

1. Indicatorul de lichiditate imediată (active curente-stocuri/pasive curente) care relevă capacitatea FRC de a-și onora obligațiile pe termen scurt din activele curente este: 14,44 la 31.12.2022, față de 14,53 la 31.12.2021;
2. Indicatorul de solvabilitate, specific unei instituții financiare, care exprimă capacitatea instituției de a-și onora toate obligațiile față de terți: 287,05% la 31.12.2022, față de 299,93% la 31.12.2021, reprezentând gradul de acđevare a capitalului la activele ponderate la risc.

Realizarea planului de investiții și achiziții

Realizarea Planului de investiții și achiziții a revenit în sarcina Compartimentului Achiziții și Patrimoniu al cărui personal desemnat în cadrul acestuia a desfășurat în cursul anului 2022 diverse

activitati constând atât în administrarea întregului patrimoniu al FRC dar și în realizarea achizițiilor de bunuri și servicii în conformitate cu prevederile legale în vigoare

Astfel, din totalul achizițiilor propuse a se realiza în anul 2022, reprezentând 1.918.947,90 lei fără TVA au fost realizate achiziții de aproximativ 1.201.104,64 lei fără TVA reprezentând 62.59 % față de totalul acestora, urmărindu-se limitarea cheltuielilor, raportat la strictul necesar, astfel încât în cursul anului 2022 au fost încheiate 45 contracte de prestări servicii sau furnizare produse.

Astfel, rolul de supraveghere privind administrarea resurselor financiare / de capital ale FRC a fost îndeplinit prin asigurarea condițiilor funcționării optime a sistemelor interne existente (proceduri/procese/fluxuri/termene, politici, planuri, etc.) cu scopul unei bune gestionări a resurselor financiare ale instituției, realizarea obiectului de activitate și a misiunii FRC, în beneficiul IMM-urilor și altor categorii de beneficiari:

- *avizarea Proiectului de BVC, a Programului de activitate și a Programului de Investiții pentru anul 2022, supuse aprobării Adunării Generale a Acționarilor, cu avizul CFG/CFP.*
- *manifestarea continuă a interesului pentru determinarea impactului financiar asupra bugetului FRC a deciziilor CS și Directoratului în ceea ce privește litigiile în care instituția este implicată, cuantumul sumelor plătite și a celor care urmează (potențiale) să le facă Fondul (ședința CS din 02.03.2022)*
- *avizarea valorii globale a sumelor asigurate de răspundere profesională pentru membrii Consiliului de supraveghere și pentru membrii Directoratului, conform actelor normative în vigoare.*

În concluzie, Consiliul de Supraveghere s-a întrunit în cursul anului 2022 în 16 ședințe a funcționat cu un număr de 7 membri, excepție făcând perioada 15.07-13.10.2022 când a funcționat cu 6 membri, a realizat controlul permanent asupra activității desfășurate de Directorat și a îndeplinit atribuții stabilite prin Actul constitutiv al FRC.